

Forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke overfor barn og unge – forslag til ny forskrift på høring

Bente Øvrebø

31. oktober 2024

Helse- og omsorgsdepartementet

Høringsnotat

22. august 2024

Forslag til ny forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler rettet mot barn og ny hjemmel i matloven om overtredelsesgebyr

[Høringsfrist: 22. november 2024](#)

Bakgrunn

- 2012/2013: Tidligere høringer
- Selvreguleringsordning etablert

- 2023: Folkehelsemeldinga

mfu.as

Bakgrunn

- 2012/2013: Tidligere høringer
- Selvreguleringsordning etablert

- 2023: Folkehelsemeldinga
- 2023: Stortingsvedtak
- 2023-2024: Arbeidsgruppe
- August 2024: Høring av ny forskrift

Vedtak nr. 744, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i inneværende år forskriftsfeste et forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge under 18 år.»

Hovedinnhold i høringsforslaget (1)

- Formål: fremme helse gjennom forebygging av kostholdsrelaterte sykdommer i befolkningen ved å beskytte barn mot helsemessig uønsket markedsføring.
- Forbud mot markedsføring av produkter som er beskrevet i vedlegg I rettet mot barn.
 - Barn: Personer under 18 år.
 - Markedsføring: Enhver form for kommunikasjon eller handling med mål om å fremme omsetning overfor forbrukere.
 - Sponsing: Enhver form for offentlig eller privat bidrag til et arrangement, en virksomhet eller en person med den hensikt eller den direkte eller indirekte virkning å fremme omsetning av produkter overfor forbrukere.

Produkter som er omfattet av forbudet (Vedlegg I)

Alle produkter omfattes og ingen slike produkter kan markedsføres til barn:

1. Sjokolade- og sukkervarer, energibarar og søte pålegg og desserter
2. Kaker, kjeks og annet søtt og/eller fett bakverk
3. Snacks
4. Spise-is
5. Energidrikker
6. Brus, saft og lignende

Produktkategorier der grenseverdier benyttes for å avgjøre om produktet kan markedsføres til barn eller ikke:

7. Juice og lignende produkter
8. Melk og plantebaserte drikker
9. Frokostblandinger
10. Yoghurt og lignende produkter
11. Hurtigmat og sammensatte ferdigretter

Produkter som er omfattet av forbudet (Vedlegg I)

Næringsmiddelkategorier	Produkttyper som inngår i de ulike næringsmiddelkategoriene og eksempler	Produkter som omfattes/grenseverdier (angitt per 100 g/100 ml spiseferdig vare)
1. Sjokolade- og sukkervarer, energibarar og søte pålegg og desserter	Sjokolade- og sukkervarer, inkludert - ren sjokolade og andre sjokoladearter, inkludert mørk og hvit sjokolade og konfekt - sukkervarer uten kakao, inkludert gelégodteri, tyggegummi, pastiller, drops, karameller, lakris, marsipangodteri Energibarar, inkludert - nøttebarar, proteinbarar og müslibarar Søte pålegg, inkludert - honning og sjokoladepålegg, søte nøttebaserte pålegg og andre tilsvarende søte pålegg - syltetøy, prim og brunost med tilsatte sukkerarter eller søtstoff Søte desserter, inkludert - puddinger, kremdesserter, dessertgelé, kompotter og sjokolademousse	Alle produkter omfattes

Produkter som er omfattet av forbudet (Vedlegg I)

Næringsmiddelkategorier	Produkttyper som inngår i de ulike næringsmiddelkategoriene og eksempler	Produkter som omfattes/grenseverdier (angitt per 100 g/100 ml spiseferdig vare)
9. Frokostblandinger	Frokost- og andre kornblandinger, inkludert - gryn, müsli, tørre grøtblandinger	- Sukkerarter > 12,5 g - Kostfiber < 6 g

Sukkerarter: 17,7 g
Kostfiber: 9,8 g

Sukkerarter: 8,4 g
Kostfiber: 8,6 g

Hovedinnhold i høringsforslaget (2)

- Visse typer markedsføring som alltid skal anses å være rettet mot barn:
 - a) Reklame på kino i tilknytning til filmer som er særlig rettet mot barn under 13 år, og som starter før kl. 18.30.
 - b) Alle former for konkurranser med aldersgrense lavere enn 18 år.
 - c) Utdeling av smaksprøver og vareprøver til barn.
 - d) Spesialutstillinger som har en presentasjonsform, innhold eller utforming som kan appellere til barn.

Eksempel på spesialutstilling

Mfu.as

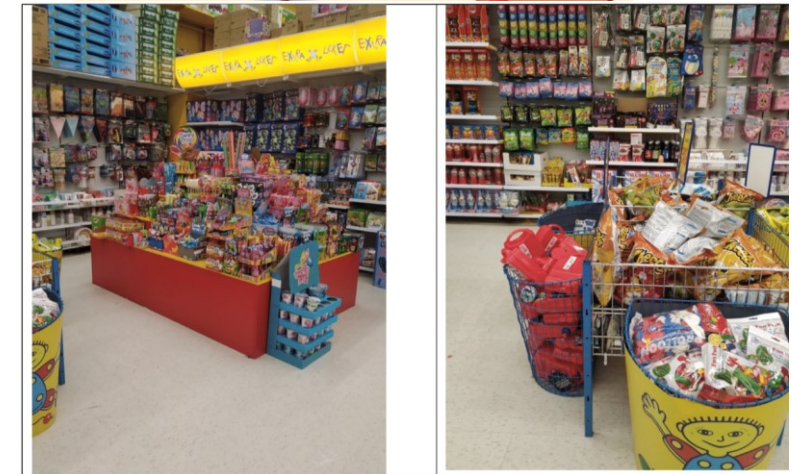
Hovedinnhold i høringsforslaget (2)

Ved vurdering av om markedsføring av produkter omfattet av vedlegg I er rettet mot barn, skal det foretas en helhetsvurdering, hvor det blant annet kan legges vekt på:

- a) om produktet primært konsumeres av eller særlig appellerer til barn
- b) om markedsføringen har en presentasjonsform, innhold eller utforming som kan appellere til barn, for eksempel på grunn av språk, farger, effekter, bildebruk, bruk av animasjon eller tegnede figurer
- c) tid og sted for markedsføringen
- d) om det medvirker barn eller personer som særlig kan appellere til barn
- e) bruk av gaver, leker, kuponger, rabatter, samleobjekter, konkurranser eller spill som særlig kan appellere til barn.

Hovedinnhold i høringsforslaget (3)

- Forbud mot markedsføring som oppfordrer voksne til å kjøpe produkter omfattet av vedlegg I til barn.
- Det må tas hensyn til at all reklame kan bli sett eller hørt av barn, og det bør derfor vises særlig aktsomhet ved markedsføring av produkter omfattet av vedlegg I.
- Produkter omfattet av vedlegg I skal på utsalgssteder ikke plasseres i tilknytning til andre produkter og tjenester som appellerer til barn, som leker, barnebøker, spill og lignende.

Unntak fra markedsføringsforbudet

- a) Sponsing med bruk av sponsors firmanavn og logo.
- b) Produktets utforming.
- c) Emballasje og innpakning, med mindre lokkeeffekter benyttes.
- d) Alminnelig oppstilling.
- e) Nøkterne produktopplysninger.

Mcdonalds.com

Tilsyn og reaksjonsmidler

- Tilsyn: Helsedirektoratet
- Reaksjonsmidler:
 - Tvangsmulkt
 - Overtredelsesgebyr (obs: høring om forslag til endring i matloven om overtredelsesgebyr - § 26 a. *Overtredelsesgebyr*)

Se høringsnotat og gi hørings svar på regjeringen.no (frist 22. november):
Høring om forslag til ny forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler rettet mot barn og forslag til ny hjemmel i matloven § 26 a for å kunne ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på forskriften - regjeringen.no

Kontakt: bente.ovrebo@hod.dep.no

Takk for meg

me-qr.com

Helse- og omsorgsdepartementet